

díjat nyert.) »A templarius«, nagy opera 3 felv. Írta Marini G. M. (Ford.) Zenéje Donizettitól. Bem. 1842. jún. 30. Nemzeti Színház. »Frankhon alapítói«. Színi költemény, két részben. Pozsony. 1840. (Első rész: »Hilderik«, dr. 5 szakaszban. Második rész: »Klodwig«, trag. 5 szakaszban.)

Ney Hermin, operaénekesnő (N. Dávid leánya), sz. 1875-ben, Budapesten. Bianchi Biancánál tanult. Első feltünése egy salzburgi hangversenyen volt, 1893. nyarán. 1893. okt. havában Troppauba szerződött, 1897—98-ban Drezdában énekelt, onnan a prágai színház hódította el. Mint vendég 1901. ápr. 20-án fellépett a M. Kir. Operában, a »Fidelio« Leonórájában. 1902. jan. 1-én az intézethez szerződtek; onnan megváltván, énekiskolát nyitott. 1912. aug. havában Ischlben férjhez ment Wischbert János szállótulajdonoshoz. Caruso budapesti (egyetlen) felléptekor ő énekelt »Aida« címszerepét.

Néző. A »közönség« szó elődje a régi színészvilágban. A szót ismeri a »Magyar Hirmondó«, mely 1792-ben arról értesít, hogy febr. havában Nagyszombatban a gimnáziumi ifjúság előadást tartott és hogy: »a' Nézők — kik számosan voltak, kéz-tapsolásokkal jelentették tellyes megelégedéseket.« Néha latinosan a »publikum« szó is használatos volt azon időben. (V. ö. Első magyar kritika.)

Nézőhely. Ezt mondták a páholy-szóra a magyar színészet kezdetén, de a franciás »lőzsé« is járta. (»Magyar Hirmondó«, 1792. I. kötet. 468. oldal.)

Nézőjáték. A régi színészek ajkán annyit jelentett, hogy: színdarab. Az egykorú színlapokon sokáig szerepelt. A szót a német »Schauspiel«-ből formálták magyarra, — azonban ez »határozatlan értelmű, mivel a' helyett meg kellene mindenkor a' Darabban foglalt eset szerint teremtendő érzést határozni«, — jegyzi meg a »Magyar Kurir«, 1822., 345. oldal, I. hasáb alatt. (V. ö. Érzékeny játékok.)

Nézőjátékos (vagy comediás) szóval is jelölték hajdan a színész-kifejezést a hi-

vatalos iratokban, még pedig Erdélyben, 1792-ben.

Nézőszín. A színház neve 1821-ben. (Lásd: »Magyar Kurir«, 1821. dec. 25. 409. oldal.)

Nézőtér. A színház belső tereuma, ahonnan a közönség az előadást nézi, más-kép színtér. 1794-ben játéknézőhely. A nézőtéri székeket a vidéken egy időben a bérlőközönség maga küldte fel a színházhoz, aminek kényelmi szempont a magyarázata és a régi patriarchális idők maradványa volt; azonban még az újabb időkben is kultiválták e hagyományt. Így például 1918. szept. havában Gáspár Jenő Székelyhidon azt hirdeti a színlapon, hogy a bérlők küldjék fel a székeiket a színházhoz déli 12 óráig. Orosházán 1923-ban is divatozott még e szokás.

Nézőtéri híd. Faalkotmány, amely arra szolgál, hogy a színpadot a próbákon a nézőtérrel összekösse; a próbák alatt a rendező ugyanis a nézőtérrel tartózkodván, az észlelt hibák azonnali javítása végett ezen a hídon jön fel a színpadra és ott azon melegében ad felvilágosítást a hibák kiküszöbölésére.

Nézőtéri móka. A színdarab érdekességének fokozására egyes szerzők trükk-szerű ötlettel dolgoznak, olyképen, hogy a színmű egy részét a közönség közt, a nézőtérrel játszatják le, aminek természetesen mindenkor megvan a kellő hatása. A régebbi időben a »Peleskei nótárius«-sal tudtak ilyenmű sikert elérni, újabban a »Színházi képtelenségek« c. vígjáték kellett hasonló hatást. Más nézőtéri színdarab volt még: a »Postásfiú és huga«, — a »Mozgófényképek«, — legújabbán pedig a »János bácsi színdarab vesz«, — »Támlás-szék 10«, — »Régi jó Budapest«, »Pók« c. darabokban fordultak elő nézőtéri mókák. Kabaré-darabokban elég gyakran fordulnak elő ily trükkök, amiket a közönség mindenkor szívesen fogad.

Nibelung gyűrűje. Wagner Richard négy operájának (»Rajna kincse«, »Walkür«, »Siegfried« és »Istenek alkonya«) közös neve. (Mindegyiket lásd címszavai alatt.) Maga W. R. nem operának nevezi nagyszabású drámáját, hanem »Musik-